

Bijlage 4. Behandeling van de adviezen bij het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van de likeurstokerij De Beukelaer in Antwerpen

Provincie: Antwerpen

Gemeente: Antwerpen, 10de afdeling, sectie K

Objectnummer: 4.01/11002/2489.1

Dossiernummer: 4.001/11002/135.1

Omschrijving:

Likeurstokerij De Beukelaer, Haantjeslei 132

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel, 25 SEP. 2018

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

1. Adviezen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen Omgeving, MOW en LV

Het advies werd gevraagd op 4 mei 2018.

Geen enkel agentschap bracht een advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

1.2. Advies uitgebracht door de stad Antwerpen

Het advies werd gevraagd op 4 mei 2018.

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht op 25 mei 2018 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 4 mei 2018.

De VCOE bracht op 14 juni 2018 een voorwaardelijk gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

- De commissie vraagt om in het inhoudelijk dossier de likeurstokerij te kaderen tegenover andere vergelijkbare stokerijen om te bepalen hoe zeldzaam en authentiek de likeurstokerij De Beukelaer is.
 - ⇒ Er wordt in het inhoudelijk dossier bij de evaluatie van de erfgoedwaarden een vergelijking gemaakt met andere likeurstokerijen.
- De commissie vraagt om in artikel 5 het punt 5 over de toelatingsplichtige omgevingswerken te verduidelijken of te schrappen.
 - ⇒ Een aantal van de bepalingen zijn belangrijk om greep te houden op de situatie, zoals het eventueel aanleggen van bovengrondse leidingen tegen de buitengevel door nutsbedrijven en de binnenkoer. De overige omgevingswerken worden uit het besluit geschrapt.
- Over de fotoregistratie merkt de commissie op dat er geen foto werd toegevoegd van de bewaard gebleven stalen wenteltrap.
 - ⇒ Vermits de trap niet als erfgoedelement werd aangeduid, is er geen foto in het dossier opgenomen.
- De suggestie van de commissie dat het promotiemateriaal tot de cultuurgoederen behoren vanwege de culturele waarde in plaats van de industrieel-archeologische waarde wordt gevolgd. Met het promotiemateriaal werd immers ingespeeld op de populariteit van likeur, de veranderende smaak in alcoholische producten en het bereiken van een nieuw publiek. De meubels van het bureau dragen niet bij tot de artistieke, maar tot de architecturale waarde.
 - ⇒ Het beschermingsdossier wordt aangepast zoals de commissie voorstelt.

- De commissie vraagt dat de cultuurgoederen een approximatieve datering krijgen, een vermelding waar het goed zich bevindt, in welke fase van het productieproces ze worden gebruikt en een vermelding of ze vandaag nog in gebruik zijn.
 - ⇒ In de mate van het mogelijke worden de stukken verder geïdentificeerd in de bijlage over de cultuurgoederen.
- De commissie vraagt om in de beheersdoelstellingen te duiden hoe met de cultuurgoederen moet worden omgegaan: is behoud in situ essentieel of zou bewaring in een erfgoeddepot kunnen overwogen worden?
 - ⇒ De wetgever definieert de cultuurgoederen als integraal deel uitmakend van het monument. Het is dus de bedoeling dat ze samen blijven. Het onroerenderfgoeddecreet verduidelijkt (artikel 6.4.5) dat de cultuurgoederen die opgenomen zijn in een besluit tot bescherming van een monument, niet zonder toelating van het agentschap Onroerend Erfgoed buiten het monument mogen worden verplaatst.
- Het artikel 4 over de voorschriften voor instandhouding en onderhoud bevat twee aanvullende voorschriften voor het te beschermen goed. De commissie ondersteunt deze voor zover ze betrekking hebben op het erfgoed dat nog effectief werkend is en actueel in gebruik is. Niet alle cultuurgoederen zijn immers nog in gebruik.
 - ⇒ De aanvullende voorschriften bevatten de kwalificatie dat het *werkend* industrieel erfgoed regelmatig in werking moet worden gesteld. De cultuurgoederen die niet werkend zijn, hoeven dus niet opnieuw in werking te worden gezet. In het besluit wordt het woord 'actueel' toegevoegd zodat het duidelijk is dat dit voorschrift enkel van toepassing is op het werkend erfgoed dat nog effectief werkend is.
- In artikel 5, punt 6° g) is er sprake van het verplaatsen of verwijderen van de cultuurgoederen. De commissie vraagt hierover verduidelijking. Het is immers niet ondenkbaar dat ze, in het kader van de goede werking van het bedrijf, in de toekomst verplaatst moeten worden.
 - ⇒ Zoals eerder aangehaald bij de bespreking van de opmerking van de commissie over de beheersdoelstellingen, gaat het decreet er vanuit dat de cultuurgoederen en het monument samenblijven. In de toelatingsplichtige handelingen staat dat de cultuurgoederen mits een toelating kunnen verplaatst of verwijderd worden. Het kan gaan over bijvoorbeeld een tentoonstelling of voor restauratiewerken. In het inhoudelijke dossier wordt dit verduidelijkt.

Conclusie: het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werden zoals hierboven beschreven aangepast.

1.4. Conclusie voorafgaand aan de voorlopige bescherming

De uitgebrachte adviezen hebben invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werden als volgt aangepast:

- Er wordt in het inhoudelijk dossier bij de evaluatie van de erfgoedwaarden een vergelijking gemaakt met andere likeurstokerijen.
- In artikel 5 van het besluit worden de toelatingsplichtige omgevingswerken deels geschrapt indien ze niet relevant zijn.
- De suggestie van de commissie dat het promotiemateriaal tot de cultuurgoederen behoren vanwege de culturele waarde in plaats van de industrieel-archeologische waarde wordt gevolgd. De meubels van het bureau dragen niet bij tot de artistieke, maar tot de architecturale waarde. Het beschermingsdossier wordt aangepast zoals de commissie voorstelt.
- In de bijlage bij het besluit over de cultuurgoederen krijgen de cultuurgoederen een approximatieve datering, een vermelding waar het goed zich bevindt, in welke fase van

het productieproces ze worden gebruikt en een vermelding of ze vandaag nog in gebruik zijn.

- In het inhoudelijke dossier wordt bij de toelatingsplichtige handelingen verduidelijkt wat het standpunt is over het verplaatsen van de cultuuroederen.